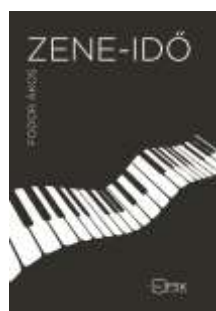

I.

FÜLSZÖVEG

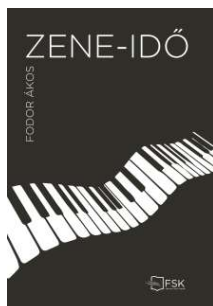
Szinte mindig vele volt a zene – körülötte is, benne is.

Egykor zongorázni és fuvolázni tanult, konzervatóriumot végzett, majd a Zeneakadémián diplomázott; sokáig dolgozott zenei szerkesztőként és zenetudományi munkát is végzett. Több mint ötven zenés színpadi műszövegének fordításában, megírásában működött közre.

Fodor Ákos (1945–2015) hivatásává azonban a költészet vált, egyik jellegzetes versformájává/ műfajává pedig a japán eredetű, 17 szótagból álló haiku. Ezt sokan tudják róla, de azt már kevesebben, hogy korántsem csak haikukat írt, és hogy zenei élményei számos szövegét szövik át.

Ezekből adunk közre most egy válogatást, a költő harmadik posztumusz köteteként.

II.

RÉSZLETEK A KÖTETBŐL

EGY HIPOTÉZIS

minden hang: visszhang

HEGEDŰ-SZÓLÓ

Miért is bánok magammal keményen,
– kérded – sőt olykor: embertelenül?
Tekintsd e hangszeret, s tűnődj el a tényen:
húr is csak akkor peng-zeng, ha feszül.

METAAKUSZTIKA

n e m h a l l a t s z a n a a pizzicato-
csipkelődés, sem a szomorúság hosszúvonalú
suhogása, ha alattuk nem rezonálna
az elragadtatás némasága

A MUZSIKUSHOZ

ne öld meg
a Csöndet.
A Csöndnek
dajkája legyen a Zene
– ne ellenfele.

A HANGSZER,

bár nagyon tárgy; kicsit személy

– a Legcsodásabb Tények egyike.
Tiszteld, gondozd, tanuld. Zenélj.
Játssz, de ne *rajta* ám, hanem *vele*.

EGY KÉRDÉS

Gondol-e hangszer
bármit is a zenéről,
mely általa szólt?

III.

PETRŐCZI ÉVA NÉHÁNY SZÓ EGY MUZSIKUS-KÖLTŐ LÍRAI ÖNARCKÉPÉRŐL

Én lennék a legboldogabb, ha a zongora- és fuvolajáték világában jártas, a Zeneakadémián diplomázott, zenei szerkesztői munkában és több mint ötven zenés színpadi mű szövegének fordításában, megírásában közreműködő Fodor Ákos (1945–2015) harmadik posztumusz kötetét, a lélek- és gondolkodás-

nemesítő -t (Fekete Sas Kiadó, Budapest, 2019) ezrek forgatják, olvasnák. S lépten-nyomon idéznék. Ez a válogatás akár egy végtelenített, rendhagyó zenetörténeti óraként is értelmezhető. Erre utal a kötet alcíme: *hallgatódzások 7 szólamban*. S ezt a végtelenséget érezzük *Neményi Zsolt* kifejező, „hullámzó” zongorabillentyűt ábrázoló címlapja láttán!

A muzsikusból lett poéta és prózaíró egyik kitüntetett műfaja a haiku volt, most azonban egészen másfajta versekkel, a zene és az ember kapcsolatát megelevenítő rövidebb-hosszabb remekekkel nyeri meg a versbarátok szívét. Ebben a nem mindennapi értékű lírai breviáriumban számomra egy mindössze négysoros önéletrajzi-önjellemező miniatűr a legkedvesebb, amelyben a szerzőn kívül találkozhatunk az „ős-moddell”, a nem utánzott, csak spontán követett mintával, Wolfgang Amadeus Mozarttal. Azzal a zeneszerző óriással, aki minden porcikájában az önmenedzselés, a gyakorlatias gondolkodás, az ügyes „self-fashioning” teljes csődje volt. Rövidke életében aligha gondolt arra, hogy halhatatlan művei mellett sokan *ezért is* sokan megtartják jó emlékezetükben, s szeretni fogják évszázadokkal azután, hogy eltávozott a földi létből. Hogy miért, arra végtelenül egyszerű a válasz: mert a zenétől az irodalomig, vagy a festészetig számtalan, többnyire önjelölt, de Amadeusnál (és Fodor Ákosnál!) ezerszer tehetségtelegebb művész féle tanyázik a mi huszonegyedik századi egünk alatt. Ők saját művecskéikkel bravúrosan kereskednek, ál-események sokaságát posztolgatják önmagukról... etcetera. *Ebben a légkörben* igazi megtisztulás az alábbi, öniróniától sem mentes sorokat olvasni:

FODOR ÁKOS
HELYZETISMERTETÉS, KÉT HASONLATBAN

„Bizarr vagyok, gyöngé, *használhatatlan*,

Mint Mozart-ária az utcazajban.

Sóhajtasz, társadalmi létem láttán:

„Kecses! fenséges! mint hattyú – a sztrádán...!”

IV.

FÜGGELÉK

Fodor Ákos munkái a Fekete Sas Kiadó gondozásában

